

Leseni konj.

otovo si želite, dragi mladi čitatelji, to lepo žival, ali se pa še z veseljem spominjate onih veselih uric, ko ste še brezskrbno jahali lesenega belca po vaški livadi. Kaj ne, to je bilo veselje! Da, tudi jaz vam pritrdim, mladi prijatelji, vendar pa moram pristaviti, da nesreča zalezuje tudi to nedolžno veselje. Da se prepričate o tem, povem vam kratko dogodbico o lesenem konji, ki je v naši vasi za potokom vže veliko let na križi pod podobo križanega Jezusa pribit. Kdo pa ga je pribil tja, vprašali me bodete radovedno? Nu, povem vam, kako se je to zgodilo.

Pred mnogimi leti je živel precej imovit posestnik Logrin v naši vasi. Imel je troje otrok. Najstarejši sin Tonče je dopolnil vže peto leto, mlajši pa je ravno nastopil četrto pomlad svoje nežne mladosti. Tretji otrok pa je bila dveletna hčerka Milica. Veseli so bili ti otroci in vedno so tičali skupaj ter so igrali na vaški livadi raznovrstne otročje igre, katerih se je bil Tonče naučil od sosedovega Ivana, ki je pogosto zahajal k njim. Samo nekaj je mladim igralcem kalilo veselje. Radi bi bili namreč imeli konja, če tudi lesenega, kakoršnega je imel Brinov Tinče. „O to bi bilo veselje, ko bi jahali velikega belca in bi se vozili po livadi ž njim,“ zdihovali so čestokrat, kadar so opazovali sosedovega sina, kako ponosno se je zibal na svojem belci. To srčno željo so večkrat razodeli tudi ljubemu očetu, pa oče jih je le tolažil rekoč: „Pridni bodite, in izpolnila se vam bo vaša želja.“ In res, nekega poletnega večera jim je prinesel predobri oče nenadoma lepega belca s semnja. To je bilo veselje! Vsak je hotel biti prvi na konji. Končno si je le izmislila dveletna sestra nekaj modrega in je jecaje rekla: „Bec lačen.“ Hitro je letela na livado in je natrgala travice in jo prinesla belcu. Pa bratec nista čakala, da bi se bila nasitila živalica, ampak hitro sta jo pograbila, in vsi so hiteli na livado za vaški potok.

Tu se je zopet pričela nova radost. Veselo so jahali neobčutljivega belca, sedaj jeden, sedaj zopet drugi. Naenkrat pa si izmislil Tonče nekaj novega. „Veste kaj, Milica naj se vsede na konjička in midva jo popeljeva po brvi na ono stran potoka,“ oglasi se deček. Vsi so bili z njegovim predlogom zadovoljni. Posebno je pa Milici žarelo lice veselja, da se bode peljala čez potok. Hitro jo posadita bratec na belca, pa belec je miren in se ne gane. Kako ga pripraviti, da se začne gibati? Nu, modri Tonče ni dolgo premišljeval; vzela je dolgo vrvi, ki jo je imel pri sebi, in jo privezal belcu okolu vratu; potem pa je hitel na drugo stran potoka in začel belca vleči. Konjiček je lepo stopal in vže je prinesel malo sestrico do srede. Pa, ojoj, sedaj mu noga izpodrsne na brvini grči in, kakor bi trenil, zvrne se z malo deklico v precej globoki potok. Strašna groza je obšla bratec. Tonček hitro skoči za sestrico, pa njegova moč je preslaba. Tudi njega pokrije voda s sestrico vred. Mlajši bratec zbeži ves preplašen domov in pove starišem, kaj se je zgodilo. Ti so hitro tekli vsi prestrašeni k potoku, da bi rešili svoja ljubljena, pa bilo je prepozno. Našli so sicer otroka, pa bila sta mrtva. Mislite si, dragi prijatelji, žalost ubogih starišev. Vsi potrli so prinesli mrtveca domov ter ju položili na mrtvaški oder, odkoder so ju nesli pogrebeci na kraj miru. Lesenega konja pa, katerega so tudi čez nekaj dnij našli na bregu potoka, pri-

bijejo spodaj na križ, kateri so postavili stariši ponesrečencev na nesrečnem prostoru, da bi bil vedno svaritelj otrokom, češ, ne igrajte se pri potoku!

Kaj ne, dragi prijatelji, smilita se vam mlada otroka. Izvestno! Pa, da se tudi vam ne prigodi kaj jednakega, kadar se vam vzbudi želja, da bi se šli k reki ali potoku igrat, spomnite se lesenega konja, o katerem sem vam povedal sedaj. Sviri naj vas, da ne bodete hodili ali pa se vozili sami brez varuha čez ozke brvi.

Kovačev.

Sršeni.

deveti deželi je bila ob robu velikega gozda stara, votla lipa. V nji so prebivali mnogo let sršeni. Gospodarila je modra matica sršenja z domačimi sinovi sršeni, imeli so pa tudi veliko najetih hlapcev in dekel, sršenov in sršenk. Pa bogati so bili, da nikoli tega: vsa votla lipa je bila znotraj polna medú in satovja. In kako bi ne bili bogati? Dan na dan so znašali sladko strd, katere so dobivali v obilici v gozdu in na rodovitnih travnikih tik njega; hm, pa so drugačne cvetice v deveti deželi, kakor pri nas — kar šibé se medú! To veste, da se je dobro godilo mladim sršenčkom, ker so bili doma tako premožni. Še predobro jim je bilo; nič niso delali, samo med so jedli in prevzetno brenčali okrog lipe, češ, mi smo mi, vsak pa ni.

Nekega večera je v lipi vže vse potihnilo; matica sršenja je pa še bedela, zakaj skrbi ji niso dale spat. Zdrami toraj najstarejšega sina ter mu jame pripovedovati: „Veš, Brenko, kaj bi bilo dobro? Te dni pojdem k sosedovim, k osam, naj nam prodajo pašo na onem travniku za potokom. Naši včasih preveč naberó in odložé strd na tem travniku, pa pridejo ose in vse poberó. Vidiš, to je škoda za nas. Menim, da nam bodo ose rade prepustile ta travnik; kaj pa se nam pozna, če jim damo zanj nekaj medú? V pol leta se bomo odškodovali. Kaj se ti zdi, sin?“

Brenko si pomane oči, zabrenči ter dé: „Pametno, pametno, mati. Več ne bodo brale ose po travniku za potokom, tudi to mora biti naše! In prav sedaj bo ondi največ paše; dobro, dobro, nam vsaj ne bo treba daleč letati, veste, jaz sem vže težek, ne nesó me več rada krila.“ Brenko je preglasno govoril in predramil spočite sršenčke: komaj so čakali jutra, da bi leteli k osam ter jim oponašali, da jim odslej ne bo več dovoljeno brati na travniku za potokom. In res, drugo jutro so bili vže na nogah, ko so odhajali delavci na delo, dasi so drugače tačas še spali ko klade. Précej po zajutreku so jo udarili k osam in jih dražili, češ, travnik vam bomo vzeli.

Ose so se kajpada bale za svoj najboljši pašnik in se vse zbrale na njem, pa hude so bile. Mladi sršenčki so jo kar domov pobrisali. Tedaj pridejo mimo sršeni ter po stari navadi odložé, kolikor niso mogli nesti. Ose pa nalašč planejo po tisti strdi ter še pošteno oštejejo sršene, češ, da jim bodo še pot čez travnik